

Tokaj-Orémus Kft. 3934 Tolcsva, Bajcsy-Zsilinszki u. 47.
Hatás-Kör 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. 3527 Miskolc, Lajos Árpád utca 19.

Olaszliszka 1421/2 és 1402/25 szőlőterületekre tervezett öntözőtelep elvi vízjogi engedélyezési terve

(Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet 14. sz. mellékletének megfelelően)
hatásbecslési dokumentációja

2016

Készítette: Mercsák József László igazságügyi szakértő
Szakterülete: élővilág-védelem, tájvédelem
Nyilvántartási szám: 008732
élővilágvédelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-066/2012
Nyilvántartási kód: 4467 jogosult erdészeti szakszemélyzet

Tartalom

1. Azonosító adatok.....	3
2. Az érintett Natura 2000 terület.....	3
3. A terv vagy beruházás	5
4. A terv vagy beruházás kedvezőtlen hatásai.....	13
5. Alternatív (<i>egyéb ésszerű</i>) megoldások.....	15
6. A megvalósítás indokai.....	16
7. A kedvezőtlen hatások mérséklése.....	16
8. Kiegyenlítő (<i>kompenzációs</i>) intézkedések.....	16
9. Felhasznált irodalom.....	17
10. Fotó és térkép melléklet.....	17
11. Egyéb melléklet.....	18

Olaszliszka 1421/2 és 1402/25 szőlőterületekre tervezett öntözőtelep elvi vízjogi engedélyezési terve

(Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet 14. sz. mellékletének megfelelően)

hatásbecslési dokumentációja

1. Azonosító adatok

1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége:

Tokaj-Orémus Kft. (3934 Tolcsva, Bajcsy-Zsilinszki u. 45.)

Poremba Ferenc (3950 Sárospatak, Rákóczi u. 34.)

Hatás-Kör 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. (3527 Miskolc, Lajos Árpád utca 19.)

1.2. Az adatlap kitöltésében részt vevő személyek, szervezetek neve, címe, elérhetősége, szakmai referenciáinak leírása:

Poremba Ferenc (3950 Sárospatak, Rákóczi u. 34.)

Hatás-Kör 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. (3527 Miskolc, Lajos Árpád utca 19.)

Mercsák József László egyéni vállalkozó (igazságügyi szakértő Szakterülete: élővilágvédelem, tájvédelem Nyilvántartási szám: 008732, élővilágvédelem, tájvédelem szakértő Engedély száma: Sz-066/2012, Nyilvántartási kód: 4467 jogosult erdészeti szakszemélyzet)

3915 Tarcál, Klapka utca 14.

Telefon: 06-47-380-257, 06-47-380-773.

Mobil: 06-30-695-1078

E-mail: mercsak.j.l@t-online.hu

Referenciák: természetvédelemben eltöltött két és fél évtized, kétszázhusz (élővilágvédelem, tájvédelem) ügyben igazságügyi szakértés, hatvan esetben készítettem élővilágvédelem, tájvédelem szakterületen, hatástanulmányokat. Huszonnégy publikációm jelent meg, vizes élőhelyek, madártani, botanikai, füves élőhelyek védelme, védetté nyilvánítások témakörben.

2. Az érintett Natura 2000 terület

2.1. A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással van:

A terület státusza:

1. különleges madárvédelmi terület:

Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén található különleges madárvédelmi terület: Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel (Azonosító: HUBN10007)

- . különleges természetmegőrzési területnek jelölt terület
- . kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek jelölt terület
- . jóváhagyott különleges természetmegőrzési terület
- . jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- . különleges természetmegőrzési terület:

. kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület:

Az öntözőtelep tervezett területe országos jelentőségű, védett természetvédelmi területet nem érint.

2.2. Azoknak a közösségi jelentőségű fajoknak, illetve élőhelytípusoknak a felsorolása, amelyeknek valamely állományára vagy természetvédelmi helyzetére a Natura 2000 területen hatással lehet a terv vagy beruházás:

1. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén található különleges madár-
védelmi terület: Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel
(Azonosító: HUBN10007)

2. Nemzeti Ökológiai Hálózat: „puffer övezet”

Természetvédelmi prioritások és célkitűzések

Prioritás:

„Kiemelt fontosságú cél a következő fajok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, helyreállítása:

Közösségi jelentőségű és jelölő madárfajok:

Ssz	Közösségi jelentőségű és jelölő madárfajok
1,	Nagy kócsag - <i>Egretta (Casmerodius) alba</i>
2,	Fekete gólya - <i>Ciconia nigra</i>
3,	Fehér gólya - <i>Ciconia ciconia</i>
4,	Darázsölyv - <i>Pernis apivorus</i>
5,	Barna kánya - <i>Milvus migrans</i>
6,	Réti sas - <i>Haliaeetus albicilla</i>
7,	Kígyászölyv - <i>Circaetus gallicus</i>
8,	Barna rétihéja - <i>Circus aeruginosus</i>
9,	Hamvas rétihéja - <i>Circus pygargus</i>
10,	Békászó sas - <i>Aquila pomarina</i>
11,	Parlagi sas - <i>Aquila heliaca</i>
12,	Szírti sas - <i>Aquila chrysaetos</i>
13,	Kék vércse - <i>Falco vespertinus</i>
14,	Kerecsensólyom - <i>Falco cherrug</i>
15,	Haris - <i>Crex crex</i>
16,	Uhu - <i>Bubo bubo</i>
17,	Uráli bagoly - <i>Strix uralensis</i>
19,	Hamvas küllő - <i>Picus canus</i>
20,	Fehérhátú fakopáncs - <i>Dendrocopos leucotos</i>
21,	Kis örgébics - <i>Lanius minor</i>
22,	Daru - <i>Grus grus</i>
23,	Pajzsos cankó - <i>Philomachus pugnax</i>
24,	Kékes rétihéja - <i>Circus cyaneus</i>
25,	Réti cankó - <i>Tringa glareola</i>
26,	Balkáni fakopáncs - <i>Dendrocopos syriacus</i>

27,	Közép fakopáncs - <i>Dendrocopos medius</i>
28,	Fekete harkály - <i>Dryocopus martius</i>
29,	Kis légykapó - <i>Ficedula parva</i>
30,	Erdei pacsirta - <i>Lullula arborea</i>
31,	Jégmadár - <i>Alcedo atthis</i>
32,	Lappantyú - <i>Caprimulgus europaeus</i>
33,	Örvös légykapó - <i>Ficedula albicollis</i>
34,	Töviszűrő gébics - <i>Lanius collurio</i>
35,	Karvalyposzáta - <i>Sylvia nisoria</i>
36,	Parlagi pityer - <i>Anthus campestris</i>
37,	Vándor sólyom - <i>Falco peregrinus</i>
38,	Halászsas - <i>Pandion haliaetus</i>
39,	Kis sólyom - <i>Falco columbarius</i>
40,	Törpesas - <i>Hieraaetus pennatus</i>

Természetvédelmi célkitűzések

Általános célkitűzés:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok

A terület fő célkitűzései:

A területen található fekete gólya (*Ciconia nigra*), darázsölyv (*Pernis apivorus*), kígyászölyv (*Circaetus gallicus*), békászó sas (*Aquila pomarina*), parlagi sas (*Aquila heliaca*), szirti sas (*Aquila chrysaetos*), haris (*Crex crex*), uráli bagoly (*Strix uralensis*), hamvas küllő (*Picus canus*), fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*) és közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*) állományok megőrzése, illetve növelése.

3. A terv vagy beruházás

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása:

A tervezett öntözőtelep a nyári aszályos időszak csapadékhiányát pótolja, később elősegíti a szőlő aszúsodását. A tervezett öntözőtelep Olaszliszka község külterületén a 1421/2 és 1402/25 hrsz-u területeken fekszik, Natura 2000 védelem alatt áll, a Nemzeti Ökológiai Hálózat része, mint „puffer övezet”.

A tervezett öntözőtelep területén és környezetében szőlő, parlag, dűlőút, bokorerdő, akácos és fás szikkasztótelep található.

3.2. A terv vagy beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama:

A tervezett beruházás méreteit (*adatait*) a terv részletesen ismerteti, a helyszín vizsgálata 18.9453 m² szőlőt, 800 m² dűlőutat, 500 m² fás szikkasztót érint, összesen (19.0753 m²)

1,9 - 2,0 ha. A tervezett öntözőtelep a nyári aszályos időszak csapadékhiányát pótolja, később elősegíti a szőlő aszúsodását, az öntözés a tenyészidőszakot érinti. A kivitelezési munkákat célszerű a vegetációs időszak végén elkezdni.

3.3. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása:

A tervezett beruházás méreteit (*adatait*) a terv részletesen ismerteti, a helyszín vizsgálata 18.9453 m² szőlőt, 800 m² dűlőutat, 500 m² fás szikkasztót érint, összesen (19.0753 m²) 1,9 - 2,0 ha. Tengerszintfeletti magassága: 156,0 - 271,0 m.

3.4. A terv vagy beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása:

A tervezett beruházás méreteit (*adatait*) a terv részletesen ismerteti, a helyszín vizsgálata 18.9453 m² szőlőt, 800 m² dűlőutat, 500 m² fás szikkasztót érint, összesen (19.0753 m²) 1,9 - 2,0 ha. A tervezett öntözőtelep a nyári aszályos időszak csapadékhiányát pótolja, később elősegíti a szőlő aszúsodását, az öntözés a tenyészidőszakot érinti. A kivitelezési munkákat célszerű a vegetációs időszak végén elkezdni.

A kivitelezés jelentős mértékű földmunkával jár, vízelvezető árok, öntözővíz kijuttatása, tározótér kialakítása, stb. A nyitott munkagödrökben csapdába esnek, eshetnek a hullók és kétféltű állatfajok, mentésüket napi rendszerességgel el kell végezni és biztonságos távolságban kell szabadon engedni.

3.5. A terv vagy beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése:

A tervezett öntözőtelep területén és környezetében szőlő, parlag, dűlőút, bokorerdő, akácos és fás szikkasztótelep található. A kivitelezés során a természetes élőhely nem sérül. A munka megvalósítása helyi szintű beruházás, egy szőlőbirtok vízelvezetését és öntözését fogja szolgálni és nem jár az élővilág zavarásával. Az öntözőtelep, csatorna, nyomócső, tározó nyomvonalát és méreteit az engedély és annak térképei részletezik.

3.6. A terv vagy beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése:

Bemutató

3.3. A terv helyszíne térképi ábrázolása

Olaszliszka, község az Észak-Magyarországi Régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Bodrog folyó jobb partján, a Sárospataki járásban, Tokaj-hegyalján, világörökség területen fekszik. A település határa 39,49 km², lakossága 1.684 fő (2015.01.01). Folyó menti, síkvidéki és hegylábi település, jellemző a szőlő és gyümölcsstermesztés, szántóföldi gazdálkodás, állattartás. Ipari tevékenysége igen kevés, jelentős a borturizmus, a vendéglátás. Teljes infrastruktúrával ellátott.

Földrajzi elhelyezkedés: Olaszliszka község az Északi-középhegység nagytájban, a Zempléni-hegység középtájban, a Hegyalja kistájban helyezkedik el. Felszínét vulkanikus és glaciális, alluviális üledék fölötti agyagon a Bodrog mentén réti talaj, a hegylábi és hegyi részeken barna és fakó erdőtalaj fedi. Tengersizint fölötti magassága: 175 - 410 m.

Klíma adatok:

Évi napsütéses órák száma: 2.000 óra

Évi felhőzet: 60%

Derült napok száma: 50 nap

Borult napok száma: 80 nap

Ködös napok száma: 40 nap

Évi középhőmérséklet: 9,0 C°

Évi párányomás: 7.4 mm

14 órás légnedvesség évi átlaga: 60%

Évi csapadékmennyiség: 600 mm

Havas napok száma: 20 nap

Szélirány évi gyakorisága (*Tarcal állomás adatai*): ÉK-DNy-É- ÉNy-K-Ny-D-DK.

Évi tengersizint fölötti légnyomás: 1016.6 hPa

A tervezett létesítmény és környezete

A tervezett beruházás helyszíne szőlőművelés alatt álló, teljesen (*kultúrtáj*) átalakított környezetben. A Természetvédelmi Információs Rendszer Közösségszolgálati Modul alapján Natura 2000 védelem alatt áll az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság kezelési területén, mint Különleges Madárvédelmi terület a *Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád völgygel (HUBN 10007)*. Puffer területként része a Nemzeti Ökológiai Hálózatnak.

Az érintett terület (*beruházás*) természeti állapota

A tervezett öntözőtelep területén és környezetében szőlő, parlag, dűlőút, bokorerdő, akácos és fás szikkasztótelep található. A kivitelezés során a természetes élőhely nem sérül. A munka megvalósítása helyi szintű beruházás, egy szőlőbirtok vízelvezetését és öntözését fogja szolgálni és nem jár az élővilág zavarásával. A tervezett területen galagonyás-kökényes cserjések (*Pruno spinosae-Crataegum* Soó /1927/ 1931), útszéli gyomnövényzet (*Artemisletea vul-garis* Lehm. & al. In R.Tx. 1950) és taposott gyomnövényzet (*Polygano arenastri-Poetea annuae* Rivas-Martinez 1975 corr. Rivas-Martinez & al. 1991) társulásai a jellemzőek, a tervezett munka helyszínén védett növényfaj nem található.

Az érintett terület természeti állapota

Növényvilág

Flóratartomány

A terület a Pannóniai flóratartományba (*Pannonicum*) tartozik.

Flóravidék

Magyar középhegyég - Ösmátra - flóravidékébe (*Matricum*) esik.

Flórajárás

Zempléni-hegység (*Tokajense*) flórajárás része.

Vegetáció jellemzése

A beruházás a szőlővel betelepített területeket és a fás szikkasztót érinti, természetes élőhely nem sérül. A beruházás megvalósítása helyi szintű beruházás, egy szőlőbirtok vízelvezetését és öntözését fogja szolgálni.

Az érintett tervezési területen található társulások és a társulásokat jellemző növényfajok ismertetése:

1. Melegkedvelő szubmediterrán cserjések (Berberidon Br.-Bl. 1950)

Ezen belül:

Galagonyás-kökényes cserjések (*Pruno spinosae-Crataegetum* Soó /1927/ 1931)

Jellemző növényei:

Legjellemzőbbek egyes fényigényes cserjefajok: a *Crataegus monogyna* és a *Prunus spinosa*. Gyakori lehet még a *Rosa canina*, és más rózsafajok, a *Ligustrum vulgare*, esetleg a *Cornus sanguinea*. További érdekesebb cserjék: *Cornus mas*, *Viburnum lantana*, *Rhamnus catharticus*.

1. Útszéli gyomnövényzet (Artemisletea vulgaris Lehm. & al. In R.Tx. 1950)

Ezen belül:

Mezei aszatos (*Cirsietum lenceolati-arvensis* Morariu 1943)

Jellemző növényei:

Uralkodik a közönséges tarackbúza (*Agropyros repens*), a fekete üröm (*Artemisia vulgaris*), a fekete peszterce (*Ballota nigra ssp. nigra*), a kerek repkény (*Glechoma hederacea*) és a pitypang (*Taraxacum officinalis*).

2. Taposott gyomnövényzet (Polygano arenastri-Poetea annuae Rivas-Martinez 1975 corr. Rivas-Martinez & al. 1991)

Ezen belül:

Angol perje-nagy útifű társulás (*Lolio-Plantaginetum majoris* Beger 1930)

Jellemző növényei:

Domináns az angol perje (*Lolium perenne*), de gyakori és jellemző a nagy útifű (*Plantago major*).

**TVK – Természetvédelmi kategóriák /Simon 1988/, SzMT – Szociális Magatartás
Típusok /Borhidi 1993/ feltüntetésével**

Nr.	Latin név	Magyar név	TVK	SzMT
1,	<i>Acer campestre</i> L.	mezei juhar	K	G
2,	<i>Achillea collina</i> L.	mezei cickafark	TZ	DT
3,	<i>Alliaria petiolata</i> (M.B.) Cavara et Grande	kányazsombor	TZ	DT
4,	<i>Amaranthus retroflexus</i> L.	szőrös disznóparéj	GY	RC
5,	<i>Arctium lappa</i> L.	közönséges bojtortján	GY	W
6,	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	fekete üröm	GY	W
7,	<i>Ballota nigra</i> L.	fekete peszterce	GY	W
8,	<i>Brachypodium pinnatum</i> (L.) P. B.	tollas szálkaperje	E	C
9,	<i>Brachypodium sylvaticum</i> (Huds.) R. et Sch.	erdei szálkaperje	K	G
10,	<i>Bromus erectus</i> Huds.	sudár rozsok	E	C
11,	<i>Bromus inermis</i> Leyss.	árva rozsok	E	C
12,	<i>Calamagrostis epigeios</i> (L.) Roth.	siskanád	TZ	RC
13,	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) MEDIC.	pásztortáska	GY	W
14,	<i>Cichorium intybus</i> L.	mezei katáng	GY	W
15,	<i>Cornus sanguinea</i> L.	veresgyűrű som	K	G
16,	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	egybibés galagonya	K	G
17,	<i>Dactylis glomerata</i> L.	csomós ebír	TZ	DT
18,	<i>Erigeron canadensis</i> L.	betyárkóró	GY	AC
19,	<i>Geum urbanum</i> L.	erdei gyömbérgyökér	K	DT
20,	<i>Glechoma hederacea</i> L.	kerek repkény	K	DT
21,	<i>Ligustrum vulgare</i> L.	fagyal	E	G
22,	<i>Lolium perenne</i> L.	angolperje	GY	DT
23,	<i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke	fehér mécsvirág	GY	W
24,	<i>Pinus sylvestris</i> L.	erdeifenyő	K	I
25,	<i>Pyrus pyraister</i> (L.) Burgsdorf	vadkörte	K	G
26,	<i>Plantago major</i> L.	nagy útifű	GY	W
27,	<i>Prunus spinosa</i> L.	kökény	TZ	C
28,	<i>Rhamnus catharticus</i> L.	varjútövis	K	G
29,	<i>Robinia pseudo-acacia</i> L.	akác	GY	AC
30,	<i>Rosa canina</i> L.	gyepürózsa	TZ	DT
31,	<i>Rubus caesius</i> L.	hamvas szeder	TZ	DT
32,	<i>Setaria verticillata</i> (L.) P. B.	ragadós muhar	GY	W
33,	<i>Setaria viridis</i> (L.) P. B.	zöldes muhar	GY	W
34,	<i>Silene vulgaris</i> (Mönch) Garcke	hólyagos habszegfű	K	DT
35,	<i>Taraxacum officinale</i> Weber ex Wiggins	pongyola pitypang	GY	RC
36,	<i>Tragopogon dubius</i> Scop.	nagy bakszakáll	TZ	DT
37,	<i>Urtica dioica</i> L.	nagy csalán	TZ	DT

Természetvédelmi Érték Kategóriák rövidítése magyarázata (TVK)

I. Természetes állapotokra utaló	
unikális fajok	U
fokozottan védett fajok	KV
védett fajok	V
társulásalkotó fajok	E
kísérő fajok	K
pionír fajok	TP
II. Degradációra utaló	
zavarástűrő fajok	TZ
adventív fajok	A
gazdasági növények	G
gyomfajok	GY

Vegetáció értékelése természetvédelmi kategóriák alapján

I. Természetes állapotokra utaló	TVK	Fajszám	%
unikális fajok	U	0	0%
fokozottan védett fajok	KV	0	0%
védett fajok	V	0	0%
társulásalkotó fajok	E	4	10,0%
kísérő fajok	K	10	26,0%
pionír fajok	TP	0	0%
II. Degradációra utaló			
zavarástűrő fajok	TZ	9	24,0%
adventív fajok	A	0	0 %
gazdasági fajok	G	0	0%
gyomfajok	GY	14	40,0%
Összesen:		37 faj	100%

A táblázatban érintett növényfajok közül a természetes állapotokra utaló dominánsak a kísérő fajok (26,0%), majd a társulásalkotó fajok (10,0%) - ban.

A degradációra utaló fajok közül dominánsak a gyomfajok (40,0%), majd a zavarástűrő fajok (24,0%)- ban.

Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett növényfaj, pionír, adventív és gazdasági növényfaj.

Állatvilág

A zoológiai felmérés a szaporodási időszak befejezése és a madárvonulás után történt, megjötték azok a madárfajok, amelyek a telet nálunk töltik

TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA) **OSZTÁLY: KÉTÉLTŰEK (AMPHIBIA)**

Rend: Békák (*Anura*)

Család: Varangyfélék (*Bufonidae*)

Barna varangy – *Bufo bufo*
Zöld varangy – *Bufo viridis*

védett
védett

Család: Levelibéka-félék (*Hylidae*)

Zöld levelibéka – *Hyla arborea* védett

Család: Valódibéka-félék (*Ranidae*)

Erdei béka – *Rana dalmatina* védett

OSZTÁLY: HÜLLŐK (REPTILIA)

Rend: pikkelyes hüllők (*Squamata*)

Család: Nyakörvösgyíkfélék (*Lacertidae*)

Fürge gyík – *Lacerta agilis* védett

Zöld gyík – *Lacerta viridis* védett

Alrend: Kígyók (*Serpentes*)

Család: Siklófélék (*Colubridae*)

Erdei sikló – *Elaphe longissima* védett

OSZTÁLY: MADARAK (AVES)

Rend: Harkályalkatúak (*Piciformes*)

Család: Harkályfélék (*Picidae*)

Nagy fakopáncs – *Dendrocopos major* védett

Balkáni fakopács – *Dendrocopos syriacus* védett

Rend: Kakukkalakúak (*Cuculiformes*)

Család: Óvilági kakukkfélék (*Cuculidae*)

Kakukk – *Cuculus canorus* védett

Rend: Galambalakúak (*Columbiformes*)

Család: Galambfélék (*Columbidae*)

Örvös galamb – *Columba palumbus* nem védett

Rend: Súlyomalakúak (*Falconiformes*)

Család: Vágómadár-félék (*Accipitridae*)

Egerészöly – *Buteo buteo* védett

Karvaly – *Accipiter nisus* védett

Rend: Énekesmadár-alakúak (*Passeriformes*)

Család: Fecskefélék (*Hirundinidae*)

Molnárfecske – *Delichon urbica* védett

Füsti fecske – *Hirundo rustica* védett

Család: Varjúfélék (*Corvidae*)

Holló – *Corvus corax* védett

Szajkó – *Garrulus glandarius* nem védett

Család: Cinegefélék (*Paridae*)

Szécinege – *Parus major* védett

Kék cinege – *Parus caeruleus* védett

Barátcinege – *Parus palustris* védett

Őszapó – *Aegithalos caudatus* védett

Család: Ökörszemfélék (*Troglodytidae*)

Ökörszem – *Troglodytes troglodytes* védett

Család: Rigófélék (*Turdidae*)

Fenyőrigó – *Turdus pilaris* védett

Énekes rigó – *Turdus philomelos* védett

Feketerigó – *Turdus merula* védett

Vörösbegy – *Erithacus rubecula* védett

Család: Verébfélék (*Passeridae*)

Házi veréb – *Passer domesticus* nem védett

Család: Pintyfélék (*Fringillidae*)

Zöldike – *Carduelis chloris* védett

Tengelic – *Carduelis carduelis* védett

Süvöltő – *Pyrrhula pyrrhula* védett

Erdei pinty – *Fringilla coelebs* védett

Citromsármány – *Emberiza citrinella* védett

OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)

Rend: Rovarevők (*Insectivora*)

Család: Vakondfélék (*Talpidae*)

Közönséges vakond – *Talpa europaea* védett

Rend: Ragadozók (*Carnivora*)

Család: Kutya-félék (*Canidae*)

Vörös róka – *Vulpes vulpes* nem védett

Család: Menyétfélék (*Mustelidae*)

Borz – *Meles meles* nem védett
Rend: Párosujjú patások (*Artiodactyla*)

Család: Disznófélék (*Suidae*)

Vaddisznó – *Sus scrofa* nem védett

Család: Igazi szarvasok (*Cervidae*)

Őz – *Capreolus capreolus* nem védett
Gímszarvas – *Cervus elaphus* nem védett

Család: Egérfélék (*Muridae*)

Alcsalád: Pocokformák (*Arvicolinae*)

Mezei pocok – *Microtus arvalis* nem védett

3.7. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása:

A tervezett beruházás méreteit (*adatait*) a terv részletesen ismerteti, a helyszín vizsgálata 18.9453 m² szőlőt, 800 m² dűlőutat, 500 m² fás szikkasztót érint, összesen (19.0753 m²) 1,9 - 2,0 ha. A tervezett öntözőtelep a nyári aszályos időszak csapadékhiányát pótolja, később elősegíti a szőlő aszúsodását, az öntözés a tenyészidőszakot érinti. A kivitelezési munkákat célszerű a vegetációs időszak végén elkezdni.

4. A terv vagy beruházás kedvezőtlen hatásai

4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a terv vagy beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében:

A tervezett öntözőtelep területén és környezetében szőlő, parlag, dűlőút, bokorerdő, akácos és fás szikkasztótelep található. A kivitelezés során a természetes élőhely nem sérül. A munka megvalósítása helyi szintű beruházás, egy szőlőbirtok vízelvezetését és öntözését fogja szolgálni és nem jár az élővilág zavarásával.

4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása:

Közösségi jelentőségű és jelölő madárfajok:

Ssz	Közösségi jelentőségű és jelölő madárfajok	Jelenléte
1,	Nagy kócsag - <i>Egretta (Casmeroius) alba</i>	nem fészkel
2,	Fekete gólya - <i>Ciconia nigra</i>	nem fészkel
3,	Fehér gólya - <i>Ciconia ciconia</i>	nem fészkel
4,	Darázsölyv - <i>Pernis apivorus</i>	nem fészkel
5,	Barna kánya - <i>Milvus migrans</i>	nem fészkel
6,	Réti sas - <i>Haliaeetus albicilla</i>	nem fészkel

7,	Kígyászölyv - <i>Circaetus gallicus</i>	<i>nem fészkel</i>
8,	Barna rétihéja - <i>Circus aeruginosus</i>	<i>nem fészkel</i>
9,	Hamvas rétihéja - <i>Circus pygargus</i>	<i>nem fészkel</i>
10,	Békászó sas - <i>Aquila pomarina</i>	<i>nem fészkel</i>
11,	Parlagi sas - <i>Aquila heliaca</i>	<i>nem fészkel</i>
12,	Szírti sas - <i>Aquila chrysaetos</i>	<i>nem fészkel</i>
13,	Kék vércse - <i>Falco vespertinus</i>	<i>nem fészkel</i>
14,	Kerecsensólyom - <i>Falco cherrug</i>	<i>nem fészkel</i>
15,	Haris - <i>Crex crex</i>	<i>nem fészkel</i>
16,	Uhu - <i>Bubo bubo</i>	<i>nem fészkel</i>
17,	Uráli bagoly - <i>Strix uralensis</i>	<i>nem fészkel</i>
19,	Hamvas küllő - <i>Picus canus</i>	<i>nem fészkel</i>
20,	Fehérhátú fakopáncs - <i>Dendrocopos leucotos</i>	<i>nem fészkel</i>
21,	Kis örgébics - <i>Lanius minor</i>	<i>nem fészkel</i>
22,	Daru - <i>Grus grus</i>	<i>nem fészkel</i>
23,	Pajzsos cankó - <i>Philomachus pugnax</i>	<i>nem fészkel</i>
24,	Kékes rétihéja - <i>Circus cyaneus</i>	<i>nem fészkel</i>
25,	Réti cankó - <i>Tringa glareola</i>	<i>nem fészkel</i>
26,	Balkáni fakopáncs - <i>Dendrocopos syriacus</i>	<i>nem fészkel</i>
27,	Közép fakopáncs - <i>Dendrocopos medius</i>	<i>nem fészkel</i>
28,	Fekete harkály - <i>Dryocopus martius</i>	<i>nem fészkel</i>
29,	Kis légykapó - <i>Ficedula parva</i>	<i>nem fészkel</i>
30,	Erdei pacsirta - <i>Lullula arborea</i>	<i>nem fészkel</i>
31,	Jégmadár - <i>Alcedo atthis</i>	<i>nem fészkel</i>
32,	Lappantyú - <i>Caprimulgus europaeus</i>	<i>nem fészkel</i>
33,	Örvös légykapó - <i>Ficedula albicollis</i>	<i>nem fészkel</i>
34,	Tövisszűrő gébics - <i>Lanius collurio</i>	<i>nem fészkel</i>
35,	Karvalyposzáta - <i>Sylvia nisoria</i>	<i>nem fészkel</i>
36,	Parlagi pityer - <i>Anthus campestris</i>	<i>nem fészkel</i>
37,	Vándor sólyom - <i>Falco peregrinus</i>	<i>nem fészkel</i>
38,	Halászsas - <i>Pandion haliaetus</i>	<i>nem fészkel</i>
39,	Kis sólyom - <i>Falco columbarius</i>	<i>nem fészkel</i>
40,	Törpesas - <i>Hieraaetus pennatus</i>	<i>nem fészkel</i>

4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke:

Ssz	Közösségi jelentőségű és jelölő madárfajok	Hatás
1,	Nagy kócsag - <i>Egretta (Casmerodius) alba</i>	<i>nincs hatással</i>
2,	Fekete gólya - <i>Ciconia nigra</i>	<i>nincs hatással</i>
3,	Fehér gólya - <i>Ciconia ciconia</i>	<i>nincs hatással</i>
4,	Darázsölyv - <i>Pernis apivorus</i>	<i>nincs hatással</i>
5,	Barna kánya - <i>Milvus migrans</i>	<i>nincs hatással</i>
6,	Réti sas - <i>Haliaeetus albicilla</i>	<i>nincs hatással</i>
7,	Kígyászölyv - <i>Circaetus gallicus</i>	<i>nincs hatással</i>
8,	Barna rétihéja - <i>Circus aeruginosus</i>	<i>nincs hatással</i>
9,	Hamvas rétihéja - <i>Circus pygargus</i>	<i>nincs hatással</i>
10,	Békászó sas - <i>Aquila pomarina</i>	<i>nincs hatással</i>

11,	Parlagi sas - <i>Aquila heliaca</i>	<i>nincs hatással</i>
12,	Szírti sas - <i>Aquila chrysaetos</i>	<i>nincs hatással</i>
13,	Kék vércse - <i>Falco vespertinus</i>	<i>nincs hatással</i>
14,	Kerecsensólyom - <i>Falco cherrug</i>	<i>nincs hatással</i>
15,	Haris - <i>Crex crex</i>	<i>nincs hatással</i>
16,	Uhu - <i>Bubo bubo</i>	<i>nincs hatással</i>
17,	Uráli bagoly - <i>Strix uralensis</i>	<i>nincs hatással</i>
19,	Hamvas küllő - <i>Picus canus</i>	<i>nincs hatással</i>
20,	Fehérhátú fakopáncs - <i>Dendrocopos leucotos</i>	<i>nincs hatással</i>
21,	Kis őrgébics - <i>Lanius minor</i>	<i>nincs hatással</i>
22,	Daru - <i>Grus grus</i>	<i>nincs hatással</i>
23,	Pajzsos cankó - <i>Philomachus pugnax</i>	<i>nincs hatással</i>
24,	Kékes rétihéja - <i>Circus cyaneus</i>	<i>nincs hatással</i>
25,	Réti cankó - <i>Tringa glareola</i>	<i>nincs hatással</i>
26,	Balkáni fakopáncs - <i>Dendrocopos syriacus</i>	<i>nincs hatással</i>
27,	Közép fakopáncs - <i>Dendrocopos medius</i>	<i>nincs hatással</i>
28,	Fekete harkály - <i>Dryocopus martius</i>	<i>nincs hatással</i>
29,	Kis légykapó - <i>Ficedula parva</i>	<i>nincs hatással</i>
30,	Erdei pacsirta - <i>Lullula arborea</i>	<i>nincs hatással</i>
31,	Jégmadár - <i>Alcedo atthis</i>	<i>nincs hatással</i>
32,	Lappantyú - <i>Caprimulgus europaeus</i>	<i>nincs hatással</i>
33,	Örvös légykapó - <i>Ficedula albicollis</i>	<i>nincs hatással</i>
34,	Tövisszűrő gébics - <i>Lanius collurio</i>	<i>nincs hatással</i>
35,	Karvalyposzáta - <i>Sylvia nisoria</i>	<i>nincs hatással</i>
36,	Parlagi pityer - <i>Anthus campestris</i>	<i>nincs hatással</i>
37,	Vándor sólyom - <i>Falco peregrinus</i>	<i>nincs hatással</i>
38,	Halászsas - <i>Pandion haliaetus</i>	<i>nincs hatással</i>
39,	Kis sólyom - <i>Falco columbarius</i>	<i>nincs hatással</i>
40,	Törpesas - <i>Hieraaetus pennatus</i>	<i>nincs hatással</i>

5. Alternatív (egyéb ésszerű) megoldások

5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása:

A tervezett beruházás méreteit (*adatait*) a terv részletesen ismerteti, a helyszín vizsgálata 18.9453 m² szőlőt, 800 m² dűlőutat, 500 m² fás szikkasztót érint, összesen (19.0753 m²) 1,9 - 2,0 ha. A tervezett öntözőtelep a nyári aszályos időszak csapadékhiányát pótolja, később elősegíti a szőlő aszúsodását, az öntözés a tenyészidőszakot érinti. A kivitelezési munkákat célszerű a vegetációs időszak végén elkezdni.

A kivitelezés jelentős mértékű földmunkával jár, vízelvezető árok, öntözővíz kijuttatása, tározótér kialakítása, stb. A nyitott munkagödrökben csapdába esnek, eshetnek a hullók és kételtű állatfajok, mentésüket napi rendszerességgel el kell végezni és biztonságos távolságban kell szabadon engedni.

A kivitelezés időpontjában csak jó műszaki állapotban levő, karbantartott gépi berendezésekkel, eszközökkel történhet, hogy elkerülhető legyen a meghibásodás, a környezet terhelése.

5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása:

Az alternatív megoldások megvalósítása nem jár nehezítő, vagy kizáró okokkal.

6. A megvalósítás indokai

6.1. A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése:

A tervezett öntözőtelep a nyári aszályos időszak csapadékhiányát pótolja, később elősegíti a szőlő aszúsodását, az öntözés a tenyészidőszakot érinti.

6.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá:

- társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek *(amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)*
- emberi egészség vagy élet védelme
- a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek *(amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)*

7. A kedvezőtlen hatások mérséklése

Kedvezőtlen hatások a közösségi jelentőségű madárfajokra közvetlenül nincsenek, az itt élő élővilág a rövid ideig tartó, mérsékelt zavaráshoz alkalmazkodni tud.

8. Kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedések:

Az elvégzett vizsgálatok alapján: a közösségi jelentőségű (*Natura 2000*) madárfajokra közvetlenül nincsenek, az itt élő élővilág a (*kivitelezés időszaka*) rövid ideig tartó, mérsékelt zavaráshoz alkalmazkodni tud, ezért a környezetvédelmi engedélyben ismertetett előírásokon kívül, kiegészítő intézkedések előírását nem tartom szükségesnek.

A hatásbecslés összefoglalása

Az Olaszliszka 1421/2 és 1402/25 szőlőterületekre tervezett öntözőtelep az *Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén található különleges madárvédelmi terület*: Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel (*Azonosító: HUBN10007 területébe és a Nemzeti Ökológiai Hálózat: „puffer övezet”-ébe esik.*

Ez szükségessé teszi a Natura 2000-es jelölő fajokat és élőhelyeket érő hatások bemutatását az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet 10.§ (1) bekezdésében előírt és a 266/2008. (XI.6.) Kormányrendelettel módosított hatásbecslési dokumentáció alapján.

Az érintett Natura 2000-es területen összesen 40 közösségi jelentőségű és jelölő madárfajra végeztem el a hatásbecslést.

Az elvégzett hatásbecslése eredménye a következő:

Nincs hatással:

40 **közösségi** jelentőségű és jelölő madárfajra

Az elvégzett vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a beruházással érintett bányatelek az *Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén található különleges madárvédelmi terület*: Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel (Azonosító: HUBN10007) területébe esik, a Nemzeti Ökológiai Hálózat részeként, mint „puffer övezet” -re nincs hatással a környező terület természeti állapotát nem veszélyezteti. Az elvégzett vizsgálatok és információk alapján további részletes vizsgálatok lefolytatása természetvédelmi szempontból nem indokolt.

9. Felhasznált irodalom

Dr. Keve András.: Magyarország madarainak névjegyzéke Nomenclator avium hungarica. Madártani Intézet kiadványa. Budapest 1960

Borhidi Attila és Sántha Antal.: Vörös Könyv Magyarország növénytakarulásairól I – II. kötet. TermészetBÚVÁR Alapítvány Kiadó Budapest, 1999.

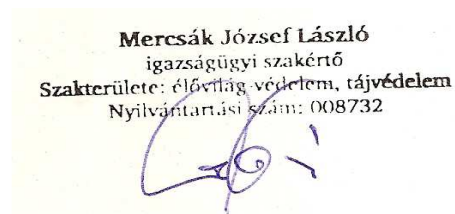
Simon Tibor.: A magyarországi edényes flóra határozója Harasztok – virágos növények. Tankönyvkiadó, Budapest 1992

Országos Meteorológiai Intézet.: Magyarország éghajlati atlasza Akadémiai Kiadó. Budapest, 1960

Borsod-Abaúj-Zemplén megye: Megyei Környezetvédelmi Program 2003 CD lemez

Internet.: Természetvédelmi Információs Rendszer Közösségszolgálati Modul

Internet.: A Magyar Állami Természetvédelem Hivatalos Honlapja

Tarcal, 2016.12.12.

Mercsák József László
élővilágvédelem, tájvédelem szakértő
Engedély: Sz-066/2012

10. Fényképmelléklet

1. ábra. Az öntözésre tervezett ültetvény

2. ábra. A tervezett tározó helye

11. Egyéb melléklet

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

Iktatószám: 14/7516-3/2012.
Ügyintéző: dr. Gerecz Nóra
Szakmai ügyintézők: Kellner Szilárd
Hévízi Gergely

Tárgy: Szakértői tevékenység engedélyezése
Nyilvántartási szám: SZ-066/2012.

HATÁROZAT

Mercsák József László (lakik: 3915 Tarcál, Klapka u. 14.) kérelmezőt, aki

született: Miskolc, 1949.05.14.;

anyja neve: Mercsék Margit;

diploma (oklevél) kiállítója, száma, kelte:

Nyíregyházi Főiskola (a GATE Mezőgazdasági Főiskolai Karának jogutód intézménye);
L.210/2001.; 2001. június 23.

szakképzettsége:

agrármérnök

SZTV **Élővilágvédelem**
SZTjV **Tájvédelem**

szakterületeken a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja, a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2013. február, „ 11 ”

Tolnai Jánosné Dr.
főigazgató megbízásából

Kavaleczné dr. Komolai Edina
mb. főosztályvezető

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a, Telefon: 224-9100 Fax: 224-9162	Levélcím: 1539 Bp. Pf. 675	www.orszagoszoldhatosag.gov.hu orszagoszoldhatosag.hu
---	----------------------------	--

Felelősségvállalási nyilatkozat

Alulírott

név: **Mercsák József László** egyéni vállalkozó

lakcím: **3915 Tarcál, Klapka utca 14.**

születési hely, idő: **Miskolc, 1949 május 14**

anyja neve: **Mercsák Margit**

személyigazolvány szám: **229129 RA**

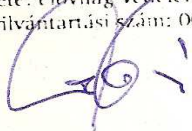
szakértői engedély száma: **Sz-066/2012 élővilágvédelem, tájvédelem szakterület**

igazságügyi szakértői engedély száma: **008732 élővilág-védelem, tájvédelem szakterület**

nyilvántartási kód: **4467 jogosult erdészeti szakszemélyzet**

A dokumentációban szereplő megállapításokat a hatályos jogszabályok, szabványok, környezet- és természetvédelmi, erdővédelmi követelmények szem előtt tartásával tettem meg, támaszkodva a szakirodalomra, eddigi tanulmányaimra, tapasztalataimra. A dokumentációba foglalt adatok, megállapítások valóságáért a felelősséget vállalom, büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a dokumentumok tartalma megfelel a valóságnak.

Mercsák József László
igazságügyi szakértő
Szakterülete: **élővilág-védelem, tájvédelem**
Nyilvántartási szám: 008732

Tarcál, 2016.12.12.

Mercsák József László